

ERMENİSTAN HÜKÜMETİ VE DİASPORA SAYILARLA OYNAMAYI SEVİYOR

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

18 - 20 Eylül 2017 tarihleri arasında Ermenistanın başkenti Eriyanda 6. Tüm Ermeniler Ermenistan-Diaspora Konferansı gerçekleşti[1]. Karşılıklı Güven, Birlik ve Sorumluluk (*Mutual Trust, Unity and Responsibility*)[2] konulu Konferans'ta dört ana konu belirlenmiştir. Konuların Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Diaspora Bakanlığı ve Uluslararası Entegrasyon ve Reform Bakanlıkları tarafından izlenmesi kararlaştırılmıştır. Konferansa tüm Ermeni eğitim ve dini kurumlarının liderleri ve temsilcileri davet edilmiştir. Konferans, adı değişerek 1999dan beri düzenlenmektedir. İlk üç Konferans Ermenistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından düzenlenmiştir. 2011 yılından itibaren ise bu görev Ermenistan Cumhuriyeti Diaspora Bakanlığı tarafından üstlenilmiştir[3].

Üç oturumdan oluşan Konferansın ilk oturumunda Ermenistan Cumhurbaşkanı, Azerbaycanın Ermenistan tarafından işgal edilmiş Dağlık Karabağ bölgesi temsilcisi, Eçmiadzin Katolikosu II. Karekin ve Kilikya Katolikosu I. Aram katılmış, ikinci oturumda ise Ermenistan Başbakanı Karen Karapetyan hazır bulunmuştur.

Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan, Forumda Ermeni hükümetinin Ermenistan dışında yaşayan Ermenileri tarihi anayurtlarına yeniden yerleştirilmeleri konusunda cesaretlendireceğini söylemiştir. Ayrıca önümüzdeki yıllarda Ermenistan nüfusunun artırılmasına yönelik çabaları olduğunu da ifade etmiştir. 2040 yılına kadar Ermenistan nüfusunun dört milyonu bulmasının hedeflendiğini belirtmiştir[4]. Sarkisyan ayrıca dünya genelinde 8 - 9 milyon Ermenin bulunduğunu ve bu rakamın ancak 3 milyonunun Ermenistanda yaşadığını söylemiştir. Halbuki gerçekler böyle değildir. 2100 yılına kadar Ermenistan nüfusunun 1,8 milyona düşeceği, hatta pesimist yaklaşırsa bir milyonun bile altına düşme ihtimalinin yüksek olduğu UNFAP (*United Nations Armenia Population*) temsilcisi Garik Hayrapetyan ve nüfusbilimci Ruben Yeganyan tarafından bir basın açıklaması ile belirtilmiştir[5]. Bugün bilindiği kadarıyla Ermenistanda yaşayan Ermeni nüfusunun 2.157.270 civarında olduğunu söylemek mümkündür. Konunun uzmanı akademisyen Prof. Dr. Gaffar Çakmaklı Mehdiyev de mevsimlik işçilerle (yaklaşık 500.000) bu rakamın 2,7 milyonu bulabileceğini ifade etmiştir. Her yıl en az 30 bin civarında Ermenin Ermenistandan ayrıldığı da söylenmektedir[6]. Ermenistan ekonomisinin ayakta kalabilmesi için yurtdışına göçe ihtiyaç duyulduğu da bilinmektedir[7].

Bu yıl altıncısı düzenlenen toplantıya katılanlar Sarkisyanın sözlerine şüphe ile

yaklaşmışlardır. Her ne kadar dış göçün önüne geçebilmek için niyet varsa da Ermenistan nüfusu hakkında verdiği rakamlar Cumhurbaşkanı Sarkisyanın hayallerinden öteye geçmemektedir. Forum katılımcıları arasında bulunan Los Angeles'teki Ermeni İşçi Birlikleri temsilcisi Stephan Hovakimian da Sarkisyanın sözlerini gerçek dışı bulmuş olacaktır ki, Ben ütopyalara inanmam, sadece gerçek işlere inanırım, demiştir[8].

Ermeni milliyetçiliğini savunanların rakamlarla oynamayı sevdiği bilinmektedir. Nitekim Ermenistan Cumhurbaşkanı da aynı eğilimi sergileyerek Ermeni nüfus rakamlarını yüksek göstermeye çalışmaktadır. 1915 olaylarında ölenlerin sayısını 1,5 milyona sabitleyen tutum dikkate alındığında, bu özelliğin Ermeni milliyetçiliğinin başlıca vasıflarından biri haline geldiği söylenebilir.

[1] "6INCI TÜM ERMENİLER FORUMU (ERMENİSTAN-DİASPORA) 18-20 EYLÜL TARİHLERİNDE ERİVANDA GERÇEKLEŞECEK." *Avrasya İncelemeleri Merkezi - AVİM*, Eylül 8, 2017, erişim Eylül 20, 2017. <http://avim.org.tr/tr/Bulten/6-INCI-TUM-ERMENILER-FORUMU-ERMENISTAN-DIASPORA-18-20-EYLUL-TARİHLERİNDE-ERIVAN-DA-GERCEKLESECEK>.

[2] Martikian, Naira. "The 6th 'Armenia-Diaspora Conference commences in Yerevan." *JAMnews*, Eylül 20, 2017, erişim Eylül 20, 2017. <https://jam-news.net/?p=59460>.

[3] "6INCI TÜM ERMENİLER FORUMU (ERMENİSTAN-DİASPORA) 18-20 EYLÜL TARİHLERİNDE ERİVANDA GERÇEKLEŞECEK." *Avrasya İncelemeleri Merkezi - AVİM*, Eylül 8, 2017, erişim Eylül 20, 2017, <http://avim.org.tr/tr/Bulten/6-INCI-TUM-ERMENILER-FORUMU-ERMENISTAN-DIASPORA-18-20-EYLUL-TARİHLERİNDE-ERIVAN-DA-GERCEKLESECEK>.

[4] Muradian, Anush. "Sarkisian Calls For Immigration, Investments From Armenian Diaspora (UPDATED)." *Azatutyun.com*, Eylül 18, 2017, erişim Eylül 20, 2017, <https://www.azatutyun.am/a/28742451.html>.

[5] "UN Forecasts Armenia Population to Drop Sharply by 2100." *Armenian News By MassisPost*, Ağustos 28, 2015, erişim Eylül 21, 2017, <https://massispost.com/2015/08/un-forecasts-armenia-population-to-drop-sharply-by-2100/>.

[6] "UN Forecasts Armenia Population to Drop Sharply by 2100." *Armenian News By MassisPost*, Ağustos 28, 2015, erişim Eylül 21, 2017, <https://massispost.com/2015/08/un-forecasts-armenia-population-to-drop-sharply-by-2100/>.

[7] Diler, Fatih Gökhan. "Mesleği var, yapamaz." *Agos*, Şubat 18, 2016, erişim Eylül 21, 2017, <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/14403/meslegi-var-yapamaz>.

[8] Muradian, Anush. "Sarkisian Calls For Immigration, Investments From Armenian Diaspora (UPDATED)." *Azatutyun.com*, Eylül 18, 2017, erişim Eylül 21, 2017,

<https://www.azatutyun.am/a/28742451.html>.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "ERMENİSTAN HÜKÜMETİ VE DİASPORA SAYILARLA OYNAMAYI SEVİYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 76. Eylül 21. Erişim Nisan 19, 2026. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENISTAN-HUKUMETI-VE-DIASPORA-SAYILARLA-OYNAMAYI-SEVIYOR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır